

JUSSARÖN KAIVAUSLEIRI 3-24.7.1981

Sisällysluettelo

YLEISTÄ

Tutkimusleirin organisaatio
Kalusto
Kaivausleirin rahoitus
Kaivausleirin työtavoitteet
Tutkimustulokset

KAIVAUSPÄIVÄKIRJA (PUHTAAKSI KIRJOITETTUNA)

ALKUPERÄINEN KAIVAUSPÄIVÄKIRJA JA KAIVAUSPIIRROKSET

PROJEKTIO-JA LEIKKAUSPIIRROKSET HYLYSTÄ

VA VARASTON POHJAPIIRROS

VA VALOKUVAT, NEGAT, PIIRROS KUVATUISTA ALUEISTA

SUKELLUSAJAT

Laatinut JUHANI GRÖNHAGEN

JUSSARÖ II:N TUTKIMUS 3.-24.7.1981

1. Tutkimusleirin organisaatio

Jussarön leirin organisaatiosta vastasi Museoviraston Merihistorian toimisto

OSALLISTUJAT:

Merihistorian toimisto

Juhani Grönhagen

Harry Alopaeus

Sukellustoiminnan johtaja

Leo Jolkkonen

Leirin kokki

Harri Huusko

Osanottajat

C. Jolkkonen

H. Jahnsson

L. Kaijanen

T. Leiviskä

S. Roininen

O. Tappola

M. Varjonen

M. Ehrnrooth

K. Jahnsson

H. Koskinen

J. Rastas

A. Seppälä

L. Teräväinen

Majoitus oli leirin aikana järjestetty puolustusvoimien omistamissa entisissä kaivosalueen asunnoissa. Toimistotilat oli sijoitettu rantasaunaan. Huolto- ja varastotiloina käytettiin rannassa sijaitsevia varastorakennuksia, joissa säilytettiin varusteita ja täytettiin paineilmapullot. Ruokailu oli järjestetty kaivosalueen tyhjillään olevaan keittiöön: aamupala klo 8.00, lounas klo 12.00, päivällinen klo 17.00, iltapala klo 18.00-20.00 välillä. Lauantaisin ja sunnuntaisin aamupala klo 9.00 ja lounas klo 13.00.

Saunominen tapahtui merivartioston saunassa tiistaisin ja lauantaisin klo 22.00.

2. Kalusto

Leirillä oli käytössä Teredo Navalis ry:n RV-vene, jota käytettiin kuljetuksiin Jussarön ja Baggön välillä. Työveneinä käytettiin kumivenettä, jossa oli toimiston omistama 20hv Terhi perämoottori, sekä yksityisen omistamaa Buster venettä moottoreineen.

Paineilmapullot täytettiin toimiston Bauer Capitano korkeapainekompressorilla, jonka teho on 130 l/min.

Ilma hammuttipumppuun syötettiin n. 280 l/min työntävällä Atlas matalapainekompressorilla.

Pumppaus- ja työalustana käytettiin Helsingistä hinattua Leo Jolkkosen omalla kustannuksellaan rakentamaa ponttoonilauttaa (mitat 4x7m, kantavuus n. 1500kg). Lautalle rakennetussa kopissa oli toimistotilat ja varustuksena mm. LA puhelin lämpö- ja tuulimittarit.

Lisäksi käytössä oli toimiston pieni Honda sähkö- agrigaatti.

Kaluston osalta todettakoon vielä, että toimiston laitteiden käyttövarmuus ei ollut matalapainekompressoria lukuunottamatta täysin tyydyttävä. Erityisesti korkeapainekompressorin Bright Stratton polttomoottori olisi syytä vaihtaa uuteen. Venekalusto oli riittämätön, eikä jatkossa voi aina turvautua yksityisten veneisiin.

3. Kaivausleirin rahoitus

Leiriä varten myönnetyllä määrärahalla (10000mk) peitettiin polttoaine- ja ruokamenot, sekä suoritettiin joitakin tarpeellisia hankintoja (mm filmimateriaalit, poijut ja köydet).

4. Kaivausleirin työtavoitteet

Leirin meriarkeologisena päätavoitteena oli hylyn ruumatilojen tyhjennyksen jatkaminen ja esinelöytöjen dokumentointi, sekä pyrkiä mittaamalla, piirtämällä ja valokuvaamalla selvittämään aluksen rakennesyksityiskohtia.

4. Tutkimustulokset

Leirin aikana pyrittiin syventämään edellisvuoden kaivaustasoa. Työtä vaikeuttivat runsas köysistö ja irtolaudat. Vähäisten esinemäärien vuoksi kaivaus olisi voitu hyvin suorittaa tehokkaammalla mammuttipumpulla. Kaivauksen ylärajaksi saatiin kansipalkki VI koko kaivausalueen leveydeltä. Ruuman pohjaan päästiin varmuudella vain kansipalkki IV kohdalla keskilaivassa. Muualla päästiin paarlastihiekkaan saakka, johon voi olla hautautuneena irtoesineitä. 3-24.7 välisenä aikana tehokkaita pumpauspäiviä kertyi sääolosuhteiden takia 14 ja työtunteja 84 eli keskimäärin 6t/pv, mitä voidaan pitää erittäin tyydyttävänä tuloksena.

Esinelöytöjen määrä jäi varsin vähäiseksi. Löydöistä mainittakoon seuraavat:

- venäläinen raha, jossa vuosiluku 1731
- ranskalainen hopearaha, Ludvig XVI aikainen
- tynnyrin pohja, jossa vuosiluku 1780
- nahkakenkä, vuorattu tuohella
- 2 navigointimitan osaa
- pumpusta osterinkuoria, yhteensä yli 250 kpl

Tähänastisten kaivausten perusteella vaikuttaa siltä, että alus on ehditty tyhjentää ainakin osittain lastistaan ennen uppoamistaan. Tätä käsitystä tukee esinelöytöjen vähäinen määrä. Hylystä ei ole myöskään tavattu keulapuomia lukuunottamatta jäänteitä takilasta.

Mittausten avulla hylystä saatiin projektiopiirroksat sekä halkileikkaus. Lisäksi hylystä otettiin seuraavat valokuvaasarjat: styyrpuurista kansipalkki III kohdalla lähtien aluksen kylkeä perän kautta paarpuuriin kansipalkki VII kohdalle. KP V kohdalla keskilaivasta panoraama styyrpuurista KP IV kohdalla paarpuuriin KP IV saakka. (Äärirajat KP VIII saakka). KP II kohdalla mastonkenkää. Styyrpuurissa aluksen kylkeä ruuman keskiväliltä keulaan päin paarpuurin puolelle KP C kohdalle. Koko keulaosa sisältä päin KP C kohdalle ja lisäksi KP A ja B kohdalla aluksen leveydeltä. -Filminä käytettiin pääasiassa Kodak Tri-X filmiä yhteensä 8 rullaa. Kuvista saatiin onnistumaan n 3/4 osaa.

3.7.PERJANTAI

Leirivarusteiden kuljetus Helsingistä Jussaröön viraston pakettiautolla ja Teredo veneellä. Osa kalustoa oli kuljetettu jo aikaisemmin Astrid laivalla. Varsinainen pumppauskalusto kuljetetaan 6.7. pumppauslautan hinauksen yhteydessä merimuseon Nils Cleve veneellä.

4.7.LAUANTAI

Toimintasuunnitelma

Hylyn paikantaminen. Kahden poijun kiinnittäminen betonipainojen avulla hylyn yläpuolelle. Poijuihin tarkoitus kiinnittää 6.7. paikalle tuotava pumppauslautta. Hylyn kunnan ja edellisvuoden kaivausvaiheen toteaminen. Tarpeettomien mittauspistelaattojen poisto.

Työryhmä

Ø.Patoharju, J.Rastas, O.Tappola, L.Kaijanen

Toimenpiteet

Hylyn paikantaminen Teredon kaikuluotaimella. Betonipainojen upotus hylyn keulan ulkopuolelle yhteen pisteeseen. Kevyt paino perän ulkopuolelle.

5.7.SUNNUNTAI

Toimintasuunnitelma

Poijupainojen lisääminen

Työryhmä

J.Rastas, O.Tappola, L.Kaijanen

Toimenpiteet

Kovan tuulen vuoksi ankkurointiyritys epäonnistui painojen pettäessä. Iltapäivällä poijupainojen sijaintia muutettiin ja painoja lisättiin siten, että hylyn keulan ulkopuolelle n.30m päähän upotettiin 50m etäisyydelle toisistaan 3x200 kg ja 3x150 kg betonia. (Länsipuolelle 3x200 kg/luoteispuolelle 3x150 kg).

6.7.MAANANTAI

Toimintasuunnitelma

Etäisyydenmittaus kansipalkkien I-VII välillä. Parin kansipalkin pituuden mittaus. Ylimääräisten mittauspistelaattojen poisto jättäen 0-pisteet III kansipalkin kohdalla paikoilleen. Ankkuripelin sijainnin määrittäminen.

Työryhmä:

J. Rastas, O. Tappola, L. Kaijanen

Toimenpiteet:

Mittojen otto ruumanluukun keulanpuoleisesta reunasta käyttäen ruumanluukun kahta pumpunputkea kiintopisteinä kansipalkki VIII:aan peräänpäin. (kansipalkki I-VII etäisyys 738cm, kansipalkki I, VII pituudet 760 ja 669cm). Keulassa keulakannen taitoksen kohdalla kansipalkki, jossa lovet 368cm etäisyydellä toisistaan. Voivat olla ankkuripelin lovet. Merkkejä mahdollisesta puolikanesta.

Tapahtumat:

Nils Cleve hinasi pumppauslautan Helsingistä Jussaröön.

7.7.TIISTAI

Toimintasuunnitelma:

Pumppauslautan hinaus hylyn päälle ja ankkurointi. Mammuttipumpun laskeminen pohjaan ja sen pään sitominen kansipalkkiin.

Työryhmä:

J. Rastas, L. Teräväinen, L. Kaijanen, C&L. Jolkkonen

Toimenpiteet:

Pumppauslautan hinaus Nils Clevellä hylyn päälle. Yhden lisäpainon upottaminen hylyn perän ulkopuolella olevaan poijupainopisteeseen. Mammuttipumpun viritys ja upottaminen kansipalkki IV kohdalle. Pumppauksen aloittaminen tarkoituksena aluksi puhdistaa edellisvuotiselle kaivausalueelle kertynyt kevyt muta. Pumppausta klo 14-17.00.

8.7.KESKIVIIKKO

Toimintasuunnitelma:

Vuoden aikana jo pumpattulle alueelle kertyneen kevyen mudan poisto.Varsinaisen pumppauksen jatkaminen paarpuurin puolelta V kansipalkin kohdalta lähtien. Keula- ja kansirakenteiden tarkistusmittauksia.Mittausalueen vedenalainen kuvaus olosuhteiden sallissa.Hylyn keulapuomin etsintä Lill-Jussarön ranta-vedestä.VA-puhelimen käyttöönotto.

Työryhmä:

J.Rastas,L.Teräväinen,L.Kaijanen,M.Ehrnrooth,C&L.Jolkonen.

Toimenpiteet:

Vuoden aikana kertynyttä mutaa poistettu näkyvyyden säilyttämiseksi.Pumppausta klo 8.40-12.00.13.00-16.00 kansipalkki V kohdalla.VA puhelimen käyttö yhden henkilön toimiessa lautalla narumiehenä narun ollessa sidottu sukeltajaan.Va valokuvia:ruuman etureunasta keulaanpäin (Kp 0) 1kpl,kuvasarja styyrpuurista paarpuuriin KP 0 kohdalla,PL 18 kohdalta 4kpl,ankkuripelin polvi 1kpl,samasta kohtaa styyrpuurista paarpuuriin 1kpl,Keula paarpuurista styyrpuuriin 7kpl.

Löydöt:

Kansipalkki VII kohdalta kengän pohjaa,pumppauksen yhteydessä siivilästä pähkinöitä,osterinkuoria,turskan luita,nelireikäinen puunappi,kankaan palasia, posliinin pala (vaaleaa posliinia,kupera,4x4cm,saman-tapaista posliinia kuin v.80 löytyneessä teekannussa löytö 52/80).

LÖYTÖ N/O 1/81:solki,metallia,kupera,suorakaiteen muotoinen,koristekuviota,5x6,5cm,siivilästä.

Havainnot:

KP VI~~II~~alta keskilaivassa mudasta esiin pistävän lankun pää veistetty viistoksi.Itse lankku n.2m pitkä.

Tapahtumat:

Nils Cleve aamupäivällä kohti Helsinkiä.

9.7. TORSTAI

Toimintasuunnitelma:
Pumppauksen jatkaminen

Työryhmä:

J. Rastas, L. Teräväinen, L. Kaijanen, M. Ehrnrooth, C&L. Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Mammuttipumpun tukoksen avaus vetämällä putket ylös.
Pöijupainojen siirtäminen lähemmäksi hyllyn sivuja pump-
pauslautan saamiseksi paremmin kaivauspaikan päälle.
Pumppausta klo 11.00-12.00. 13.00-16.00. Pumpun teho huono.

Löydöt:

Pumpusta nelireikäinen puunappi.

LÖYTÖ N/O 2/81: Raha, kuparia, venäläinen, vuosiluku 1731,
kirjaimet AI ja HTA, siivilästä,

10.7. PERJANTAI

Toimintasuunnitelma:

Mammuttipumpun imutehon nostaminen. Pumppauksen jatka-
minen. VA valokuvien ottaminen ja tarkistusmittausten
tekeminen.

Työryhmä:

J. Rastas, L. Teräväinen, L. Kaijanen, C&L. Jolkkonen, M. Ehrnrooth

Toimenpiteet:

Mammuttipumppu nostettiin kokonaan ylös. Ei löydetty tu-
koksia. Pumppua lyhennettiin yhdellä jatkoksella, mikä
nosti huomattavasti imutehoa. Pumppausta klo 10.00-12.00.
13.00-16.00. VA valokuvia seuraavasti: kansipalkki V
peräänpäin panoraamana 6kpl, keula ulkoapäin 7kpl, styyr-
puurista keularangan kohdalta 3 ja 6kpl, keularangan
päältä panoraama 12kpl, keulasta paarpuuriin päin
4kpl= yhteensä 38kpl (rulla No 4).

11.7.LAUANTAI

Toimintasuunnitelma:

Pumppauksen jatkaminen kansipalkki V kohdalta styyrpuurinpuolelta.

Työryhmä:

J.Rastas, L.Teräväinen, A.Seppälä, K.Santaholma, K&H. Jahns-
son, M.Ehrnrooth, L.Kaijanen, C&L.Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Pumppausta klo 8.30-12.00.13.00-17.00.VA valokuvia seuraavasti:pumppausalueelta 4kpl, styyrpuurin kylkeä ulkoapäin KP 0 kohdalta perästä keulaan 5kpl, laivan sisäpuolta panoraamana KP 0 kohdalta perästä keulaanpäin 9kpl, styyrpuurin kylkeä KP D kohdalta sisäpuolelta keulasta perään 4kpl, panoraama kohti keulaa KP D kohdalta styyrpuurin kyljestä 8kpl, KP D kohdalta keskilaivasta panoraama 300° alkaen styyrpuunista 11kpl, (rulla No 5).

Löydöt:

Pumppauksen yhteydessä kansipalkki V kohdalta 3 nappia, liitupiipun varren palasia 3kpl.

12.7.SUNNUNTAI

TOImintasuunnitelma:

Pumppauksen jatkaminen. Edellisenä päivänä esiintulleen tynnyrin paljastaminen V-VI kansipalkkien välistä keskilaivasta.

Työryhmä:

J.Rastas, L.Teräväinen, A.Seppälä, K.Santaholma, K&H Jahns-
son, M.Ehrnrooth, L.Kaijanen, C&L.Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Pumppausta klo 8.30-12.00.13.00-17.00 VI kansipalkkiin saakka styyrpuurissa. Tynnyrin ympäristön pumppausta.

Löydöt:

IV-V kansipalkkien välistä puinen nappi.V-VI väli luita,nahanpalasia,posliiniastian korvan osa.Posliiniastian kappale KP IV-V(vrt.teekannu 52/80).Kaikki em.siivilästä.

LÖYTÖ No 3/81:nahkakenkä,melko ehjä,V-VI väli n.50cm keskilaivasta styyrpuuriin.Löytäjä J Rastas.

LÖYTÖ No 4/81:sormustin,metallia,sisään juuttunut nappi, 1,9x2/1,9cm,V-VI väli keskilaiva,siivilästä.

VA valokuvia seuraavasti:kaivausrajaa KP IV-V välistä styyrpuurin puolelta paarpuurin puolelle 45° kulmassa 3kpl,paarpuurin kylkeä KP V kohdalta perän kautta styyrpuurin puolelle 7kpl,KP V kohdalta paarpuurista peräänpäin 3kpl,keulasta alhaaltapäin paarpuurin kylkeä ulkoapäin 5kpl,paarpuurista keularankaan ylhäältäpäin 3kpl,paarpuurin puolelta keulaan panoraama 9kpl.

Tapahtumat:

Toimiston VA puhelin epäkuntoon.K.Jahnsson yöllä Tammissaareen saamaan ensiapua.

13.7.MAANANTAI

Toimintasuunnitelma:

Pumppauksen jatkaminen.VA valokuvausta.

Työryhmä:

J.Rastas,L.Teräväinen,A.Seppälä,K&J.Jahnsson,S.Roininen,M.Varjonen,M.Ehrnrooth,C&L.Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Ison tynnyrin sisällä ollut tynnyrin ylösnosto. Otettiin näyte niinestä,jossa solmuja.Nostettu ylös lauta (1,5x7,3x121cm),jossa päissä urat,toisessa päässä viistoleikkaus (puuaines tammea?).Pumppausta klo 8.00-12.00.13.00-16.50.VA valokuvia seuraavasti: pumppuputki styyrpuurista päin 2kpl,paarpuurin pumppuputkesta lähtien keulaan panoraama kahdessa tasossa 34kpl (rulla 7).

Löydöt:

Nostettu pikku tynnyri ison tynnyrin sisältä V-VI kansipalkkien välistä (osina 12kpl sivulautoja ja pohjalauta, yhdessä sivulaudassa tappi, jossa sinetti-
vaha jäljellä, korkeus 32cm, Ø 22cm). Tynnyrin ympäriltä kalan ja naudan luita. Otettu myöskin niininäyte (niines-
sä solmuja). Nostettu lauta (1,5x7,3x121cm), puukiekko Ø 11cm, laatikon lauta 20x1,8x0,6cm, keskilaiva kansi-
palkki VI.

LÖYTÖ No 5/81: raha, hopeaa, kulunut, ranskalainen, Lud-
vig XVI:n aikainen, V-VI kansipalkin välistä
keskilaivasta hiukan paarpuuriin, siivilästä.

14.7. TIISTAI

Toimintasuunnitelma:

Sään salliessa pumppauksen jatkaminen. Tarpeen vaatiessa pumppauslautan hinaus maihin. Kaivausalueen tarkistus-
mittauksia. Köysipinojen tarkka paikantaminen.

Työryhmä:

J. Rastas, L. Teräväinen, A. Seppälä, K&H. Jahnsson, S. Roininen,
M. Varjonen, M. Ehrnrooth, C&L. Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Klo 9.00 kovan länsituulen vuoksi mammuttipumpun irrotus
ja laskeminen pohjaan. Pumppauslautan hinaus rantaan.
Kaivausalueen piirtäminen. Veden alaisen varaston etsin-
tää tarkoituksena tarkistaa ankkuripelin kiinnitysrei-
kien sijainti. VA varastoa ei löytynyt huonon näkyväi-
syyden takia.

15.7. KESKIVIIKKO

Toimintasuunnitelma:

Pumppauslautan hinaus hylyn päälle ja pumppauksen
jatkaminen.

Työryhmä:

J. Rastas, L. Teräväinen, A. Seppälä, K&H Jahnsson, S. Roininen,
M. Varjonen, M. Ehrnrooth, C&L. Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Klo 6.30 pumppauslautan hinaus hylyn päälle. Pump-
pausta klo 8.00-12.00.13.00-17.00.VA kuvia vedenalai-
sesta työskentelystä 16kpl.

Löydöt:

Siivilästä koristenuppi 7,5cm,Ø 2,3cm, koristelistan
palasia 5-11cm 4kpl, liitupiipun palasia 4kpl, nappeja
3kpl. Siivilästä otettu kaislanäyte (4 kortta).

LÖYTÖ No 6/81: jalkine, kantaosa 8,5+8,5x4,5cm, alareuna
9+9cm, tuhta. Edelliseen sopiva nahkaosa
8,8+8x3,5/5cm. Nahkapohja 10x6,15cm. V-VI KP.

LÖYTÖ No 7/81: puulautanen, lähes neliskulmainen, 15x17cm
korkeus 2cm. KP V-VI keskilaivasta paarpuuriin,
löytäjä Roininen.

LÖYTÖ No 8/81: Puulasta, kolmiomainen, 17x8cm. KP V-VI keski-
laivasta paarpuuriin, löytäjä Roininen.

LÖYTÖ No 9/81: puukauha, 31x10cm, KP V-VI keskilaivasta
paarpuuriin, löytäjä Varjonen.

LÖYTÖ No 10/81: navigointimitan osa, toisessa päässä mes-
sinkihela, 9,5x1,8cm. KP V-VI, siivilästä.

LÖYTÖ No 11/81: navigointimitan osa, kuuluu ehkä edelli-
seen, toisessa päässä messinkihela, 11x1,8cm.
KP V-VI, siivilästä.

LÖYTÖ No 12/81: tynnyrin pohjan osa, vuosiluku 1780,
35x16,5cm. KP V-VI keskilaiva, löytäjä Varjonen.

Tapahtumat:

Klo 18.30 tuulen voimistuttua pumppauslautta hinattava
jälleen rantaan.

16.7. TORSTAI

Toimintasuunnitelma:

Pumppauslautan hinaus hylyn päälle ja pumppauksen jat-
kaminen tuulen salliessa kansipalkkien V-VI välistä
paarpuuriin päin.

Työryhmä:

J. Rastas, L. Teräväinen, A. Seppälä, P. Roininen, M. Varjonen,
K&H Jahnsson, M. Ehrnrooth, C&L JOLkkonen.

Toimenpiteet:

Pumppauslautan hinaus hylyn päälle klo 8.40. Pumppausta klo 9.00-12.00.13.00-14.30. Klo 14.40 lautta vedettävä jälleen kovan tuulen vuoksi rantaan. Mittanauha-piirros keularangasta alkaen paarpuurin kylkeä 8.8m.

Löydöt:

Osterinkuoria siivilästä 10kpl ja koristelistaa 2kpl (65mm ja 4x8mm).

17.7.PERJANTAI

Toimintasuunnitelma:

Pumppauslautan hinaus hylyn päälle ja pumppauksen jatkaminen V-VI kansipalkkien kohdalla paarpuurin puolella.

Työryhmä:

J.Rastas, L.Teräväinen, A.Seppälä, S.Roininen, M.Varjonen, K&H Jahnsson, M.Ehrnrooth, C&L Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Klo 7.00 pumppauslautan hinaus hylyn päälle. Pumppausta klo 8.00-12.00.13.00-17.00. Pumppausta haittaavan polven nosto ja rantaan hinaaminen mittauksia varten (KP V hiukan paarpuuriin päin).

Löydöt:

Siivilästä osterinkuoria keskilaivasta kansipalkki V alta n.1,5m paarpuuriin köysien ja lautojen välistä, n.110-120kpl. Aikaisemmin kerätty n.120kpl. Kalan selkänikamia, liitupiipun varsi (10cm), nappeja 3kpl.

Havainnot:

Kansipalkki V-VI välistä paarpuuriin päin pumppauksessa esiin runsaasti erilaisia rakenneosia.

18.7.LAUANTAI

Toimintasuunnitelma:

Vedenalaisen varaston sijainnin tarkka määrittäminen ja siellä olevien esineiden inventointi. Merivartioaseman satamaan johtavan väylän tarkistaminen sukeltamalla odotettavissa olevan väylän syvennyksien tarkistaminen. VA kuvausta dokumentointityöstä.

Työryhmä I:VA varasto

J.Rastas, K.Jahnsson, H.Koskinen, L.Teräväinen, T.Leiviskä.

Työryhmä II MV-aseman väylä:

L.Kaijanen, H.Jahnsson, M.Ehrnrooth, A.Seppälä, C&L Jolkkonen.

Toimenpiteet:

VA varaston inventointi ja paikallistamispiirros. MV aseman satamaväylän tutkiminen n.100m matkalta. Alueelta ei löytöjä. Päivän aikana ei pumppausta hyllyssä. VA valokuvia paarpuurin kyljen mittauksesta.

19.7.SUNNUNTAI

Toimintasuunnitelma:

Pumppauksen jatkaminen KP V-VI kohdasta paarpuuriin päin. Lill-Jussarön rannassa olevan hyllyn keulapuomin etsintä ja mittaaminen sekä kuljetus VA varastoon.

Työryhmä:

J.Rastas, L.Teräväinen, A.Seppälä, K.Santaholma, L.Kaijanen, K&H Jahnsson, T.Leiviskä, H.Koskinen, M.Ehrnrooth, C&L Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Pumppauslautan hinaus hyllyn päälle klo 7.00. Pumppausta klo 7.00-13.00. Keulapuomi löytyi Lill-Jussarön rannasta. Puomissa esseli (jatkos), pituus 11.40m. Puomi siirrettiin Teredon hinaamana VA varastoon.

Löydöt:

Tynnyrin pohjan osa VI-VII kansipalkkien välistä. Saviruukun palanen Ø 17,5cm KP VI-VII välistä keski-laivasta. Pahoin hajonnut puulaatikko 27x11x7cm VI-VII välistä 50 cm styyrpuuriin päin. Siivilästä tammipelin nappula, nahkanpalasia, puinen nappi.

20.7. MAANANTAI

Toimintasuunnitelma:

Pumppauksen jatkaminen kansipalkkien V-VI kohdalla.

Työryhmä:

J. Rastas, H. Koskinen, T. Leiviskä, M. Ehrnrooth, C&L Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Pumppausta klo 8.30-12.00.13.00-15.00. VA valokuvia paarpuurin kyljestä keulasta perään päin. Kansipalkit I-VIII styyrpuurissa kuvattu. Aloitettu kuvaus keulassa, mutta lopetettu huonon näkyvyyden takia. Videokuvauksen kokeilua hilyssä.

Löydöt:

Siivilästä puinen nappi kansipalkki VI 1,5m keski-laivasta paarpuuriin, saksanpätkinä, ohut lasilevy, suorakaiteen muotoinen 19,4x15,6x0,2cm KP VIII 1,5m perään päin paarpuurin puolella.

Havainnot:

Kaivausta ei ole onnistettu saamaan laivan pohjaan saakka muualla kuin KP IV-V kohdalla styyrpuurissa ja KP IV kohdalla keskilaivasta paarpuuriin, koska mammuttipumpun teho ei ole riittävä kovemman pohjakerrostuman imemiseen.

Tapahtumat:

Korkeapaineekompressorin kanssa ongelmia. Brig Stratton polttomoottorin öljypulppa irtosi, moottoriöljyt ulos, koneen kanssa käynnistysvaikeuksia. KO moottorin kansi oli löystynyt ja pakoventtiilin jousissa ja levyssä todettiin roskaa. Venttiilit puhdistettiin, kansi kiristettiin ja moottoriöljyt vaihdettiin. (W 10-30).

21.7.TIISTAI

Toimintasuunnitelma:

Pumppauksen jatkaminen pyrkien KP IV kohdalla paarpuurin kohdalla pohjaan.VA varastossa olevan keula-
puomin tarkempi mittaus.

Työryhmä:

J.Rastas,H.Koskinen,T.Leiviskä,L.Teräväinen,M.Ehrnrooth,
C&L.Jolkkonen.

Toimenpiteet:

Pumppausta klo 8.30-12.00,13.00-16.00 KP IV -V välillä
paarpuurin puolella.

Löydöt:

LÖYTÖ No 13/81:knaapi,hyväkuntoinen,43,5/30,5x8,5cm,
kansipalkki V kohdalta 1m paarpuuriin,löytäjä
Ehrnrooth.

Havainnot:

Hondassa käyntihäiriöitä:sammuu itsekseseen.

22.7.KESKIVIIKKO

Toimintasuunnitelma:

Pumppauksen jatkaminen.Gustav Sjöblomin nouto Jussa-
röön näyttämään oletettua hyllyn paikkaa Jussarön etelä-
puolella.

Työryhmä:

J.Rastas,H.Koskinen,T.Leiviskä,L.Teräväinen,M.Ehrnrooth,
C&L.Jolkkonen.

Toimenpiteet:itelma:

Pumppausta klo 8.30-12.00.13.00-14.00.Klo 12.30 Teredo
noutamaan Gustav Sjöblomia,joka näytti oletetun laivan
uppoamispaikan.Paikalla on vuosikymmeniä aikaisemmin
ankkurit ja verkot tarttuneet pohjaan kiinni.Irtipääs-
seissä ankkureissa on ollut tervaa.Joskus ankkuri on
jäänyt kiinni ylösnostettaessa,mutta päässyt irti löy-
sättäessä.Paikallisväestön mukaan hylky uponnut ennen
vuotta 1850.Paikalla vettä 20-30m,lähimmät karikot
200-300m päässä.Pääkalla sukellusta 30min,josta ei

tulosta. Ajoa Teredon kaikuluotaimella 30min, joitakin mielenkiintoisia kohoumia pohjassa.

Havainnot:

Jussarön eteläpuolella oletetun hyllyn etsintää on syytä jatkaa. Vesialueen pohja on hyvin epätasaista, mikä tulee vaikeuttamaan etsintöjä.

Tapahtumat:

Illalla klo 21.45 yllättäen noussut kova itätuuli (20m/s) aiheutti sen, että lautalta hylkyyn ulottunut mammutti-pumpun letku siirsi kansipalkki IV paikoiltaan kohti kansipalkki III:a (paarpuurin puolella kiinni KP III:een).

23.7. TORSTAI

Toimintasuunnitelma:

Pumppauslautan hinaus rantalaituriin voimistuneen länsilounaistuulen vuoksi. Ei sukelluksia. Leirin purkamista. Sukeltajien kuljetus Baggöhön.

Toimenpiteet:

Pumppauslautta klo 6.30 rantaan. Myrskyn takia ei sukelluksia. Leirin osittainen purkaminen. Löytömateriaalin valokuvausta ja lopullinen pakkaaminen kuljetuslaatikkoihin.

24.7. PERJANTAI

Toimintasuunnitelma:

Varsinaisen leirin päättäminen. Ryhmä sukeltajia jatkaa ilmoitetun hyllyn etsintää L Jolkkosen johdolla mahdollisesti 29.7. saakka kalustona Teredo ja kumivene.

Toimenpiteet:

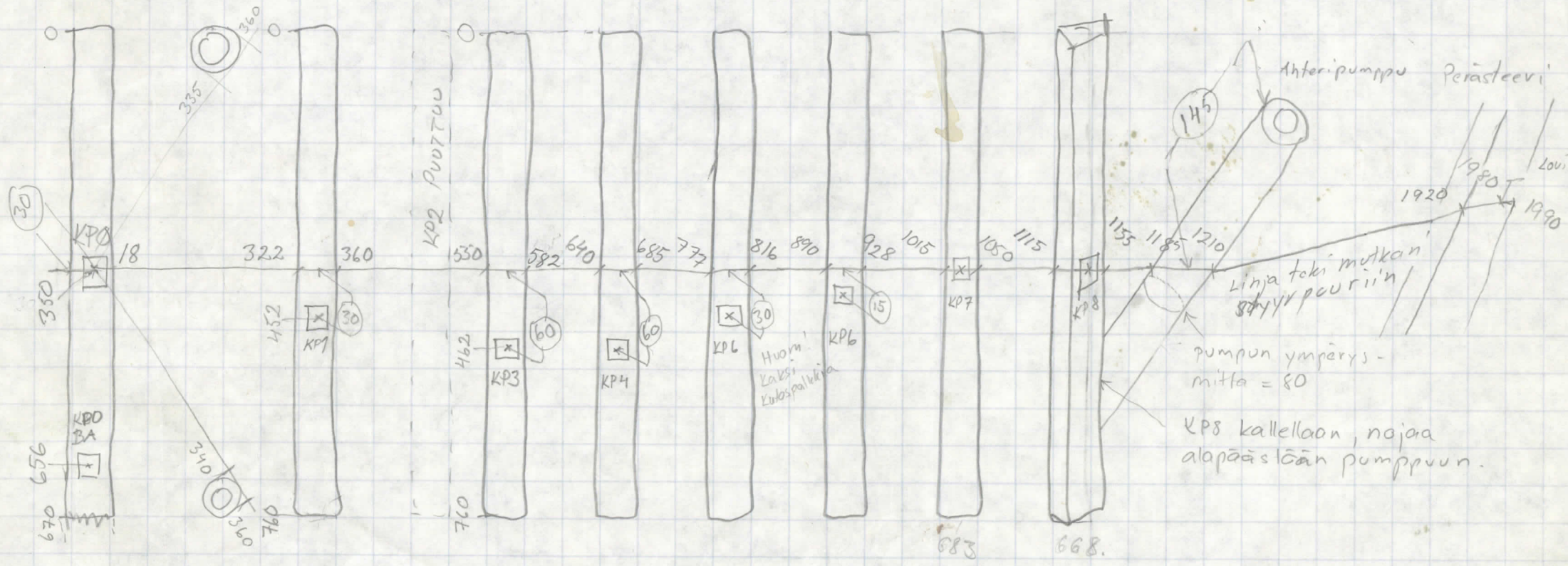
Varusteiden kuljetus viraston autolla Baggöstä Hylkysaareen.

816
777
39

1155
30

1020
1155
835

1800
535
2635

582
550
32

685
640
45

1115
1015
100

Jussarö II mittanauhapiirros
Konsipalkkien sijainnista
6.7.81 Jussi & Olli Tappola
Rastas